

Manresa. — Casa de la Ciutat

PODER CENTRAL

BASE 1.^a

SAS ATRIBUCIONS

Vindrán a càrrech del Poder central:

- a)* Las relaciones internacionales.
- b)* L'exèrcit de mar y terra, las obras de defensa y la ensenyansa militar.
- c)* Las relaciones economicas d'Espa-

DISPOSICIONS TRANZITORIAS

Atenent á que las relaciones que, segons los preceptes constitucionals vigents, uneixen l'Estat ab la Iglesia han sigut sancionadas per la Potestat d'aquesta, se mantindrán aquellas, mentres abduas potestats de comú acort no las modifiquin.

Lo Poder central procurarà concordar ab lo Sant Pare la manera de subvenir la dotació de Cult y Clero y de provehir las dignitats y prebendas eclesiásticas en armonía ab la organisació regional; y tant si's sosté'l Real Patronat, com si's restableix la disciplina general de la Iglesia, deurá procurarse que, respecte de Catalunya, s'previngui en lo Concordat que hagin de ser catalans los qui exerceixin jurisdicció eclesiástica propia ò delegada, com també'ls obtentors de dignitats y prebendas.

Lo Dente públich avuy existent vindrá á càrrech del Poder central; mes aquest no podrá crearne de nou, quedant de compte de las diversas regions lo qu'en

l'esdevenidor contreguin pera son sosteniment y'l de las cargas del Poder central.

PODER REGIONAL

BASE 2.^a

En la part dogmática de la *Constitució Regional Catalana's* mantindrà'l temperament expansiu de nostra legislació antiga, reformant, pera posarlas d'acort ab las novas necessitats, las sábias disposicions que conté respecte dels drets y llibertats dels catalans.

BASE 3.^a

La llengua catalana serà la única que ab caràcter oficial podrà usarse á Catalunya y en las relacions d'aquesta regió ab lo Poder central.

BASE 4.^a

Sols los catalans, ja ho sian de naixensa, ja per virtut de naturalisació, podran desempenyar á Catalunya càrrechs públichs, fins tractantse dels gubernatius y administratius que depenguin del Poder central. També deurán ésser desempenyats per catalans los càrrechs militars que importin jurisdicció.

BASE 5.^a

La divisió territorial sobre la que's desenrotlla la gradació gerárquica dels poders gubernatiu, administratiu y judicial, tindrà per fonament la comarca natural y'l municipi.

BASE 6.^a

Catalunya será la única soberana de son govern interior: per lo tant, dictará

lliurement sas lleys orgánicas; cuydará de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa y processal; del establiment y percepció d'impostos; de la encunyació de la moneda; y tindrà totas las demás atribucions inherents á la soberania que no corresponguin al Poder central segons la Base 1.^a

BASE 7.^a

Lo Poder legislatiu regional radicarà en las Corts catalanas, que deurán reunir-se tots los anys en època determinada y en lloch diferent.

Las Corts se formarán per sufragi de tots los caps de casa, agrupats en classes fundadas en lo treball manual, en la capacitat ò en las carreras professionals y en la propietat, industria y comers, mitjansant la corresponent organisació gremial en lo que possible sia.

BASE 8.^a

Lo Poder judicial s'organitzarà restablint l'antigua Audiencia de Catalunya; son president y vice-presidents, nomenats per las Corts, constituirán la suprema autoritat judicial de la Regió, y s'establiran los tribunals inferiors que sean necessaris, devent ser fallats en un període de temps determinat y en última instancia dintre de Catalunya tots los plets y causas.

S'organizarán jurisdiccions especials, com la industrial y la de comerç.

Los funcionarios del ordre judicial serán responsables.

BASE 9.^a

Exerciran lo Poder executiu cinch ò set alts funcionarios nomenats per las Corts, los qui estarán al devant dels diversos rams de l'administració regional.

BASE 10.^a

Se regoneixerá á la *comarca natural* la major latitut possible d'atribucions administrativas pera'l govern de sos interessos y satisfacció de sas necessitats. En cada comarca s'organisarà un Consell, nombrat per los municipis de la mateixa, qu'exercirá las citadas atribucions.

BASE 11.^a

Se concedirán al *municipi* totas las atribucions que necessita pera'l cuydado de sos interessos propís y exclusius.

Pera la elecció dels cárrechs municipals se seguirá'l mateix sistema de representació per classes adoptat pera la formació de las Corts.

BASE 12.^a

Catalunya contribuirá á la formació del exèrcit permanent de mar y terra per medi de voluntaris ò be d'una compensació en diners prèviament convinguda, com abans de 1845. Lo cos d'exèrcit que á Catalunya corresponga serà fixo y á ell deurán pertáner los voluntaris ab que hi contribuheixi.

S'establirà ab organisació regional la reserva, á la que quedarán subjectes tots los minyons d'una edat determinada.

BASE 13.^a

La conservació del ordre públich y seguretat interiors de Catalunya, estarán confiadas al sometent, y pera'l servey actiu permanent se creará un cos semblant al de Mossos de la Esquadra ò de la Guardia civil. Dependrán en abso-

lut totas aquestas forsas del Poder regional.

BASE 14.^a

En la encunyació de la moneda, Catalunya deurá subgectarse als tipos unitaris en que convingan las regions y'ls tractats internacionals d'Unió monetaria, essent lo curs de la moneda catalana, com la de las demás regionals, obligatori en tota Espanya.

BASE 15.^a

La enseyansa pública, en sos diferents rams y graus, deurá organisarse d'una manera adequada á las necessitats y carácter de la civilisació de Catalunya.

La enseyansa primaria la sostindrà'l municipi y en son defecte la comarca; en cada comarca, segons sia son carácter agrícola, industrial, comercial, etc., s'establiran escolas prácticas d'agricultura,

d'arts y oficis, de comers, etc. Deurà informar los plans d'ensenyansa'l principi de dividir y especialisar las carre-ras, evitant las ensenyansas enciclopedicas.

BASE 16.^a

La Constitució catalana y'ls drets dels catalans estarán baix la salvaguardia del Poder executiu catalá, y qualsevol ciutadá podrá deduhir demanda devant dels tribunals contra'ls funcionaris que la infringeixin.

BASE 17.^a

DISPOSICIONS TRANZITORIAS

Continuarán aplicantse'l Còdich penal y'l Còdich de comers, però en l'esdevenidor será de competencia exclusiva de Catalunya'l reformarlos.

Se reformarà la llegendació civil de Ca-

talunya prenent per base son estat anterior al Decret de Nova Planta y las novas necessitats de la civilisació catalana.

Se procurará immediatament acomodar las lleys processals á la nova organisació judicial establerta, y mentrestant s'aplicarán las lleys d'Enjuiciament civil y criminal.

Manresa 27 de Mars de 1892.

